

Výukový materiál zpracovaný v rámci operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Registrační číslo: CZ.1.07/1. 5.00/34.0084

Šablona: III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Sada: 2 B

Číslo: VY_32_INOVACE_MYS_4ROC_02

Historie lovectví a myslivosti

Předmět: **MYSLIVOST**

Ročník: **4**

Anotace: Seznámení žáků s historií lovectví a myslivosti

Klíčová slova: lov, lovectví, regál, honitba, Řád sv. Huberta, vznik myslivosti

Výukový zdroj: Prezentace Microsoft PowerPoint 2010

Typ interakce: Kombinovaná - výkladová prezentace

Jazyk: Čeština

Datum: 6. 9. 2012

Autor: Ing. Petr Ťulpík

Adresa školy: Střední škola zemědělská Přerov, Osmek 47

Historie lovectví a myslivosti

Pravěk

Období paleolitu

starší doba kamenná - 3 miliony - 10 000 let před n. l.

nejstarší druh člověka - člověk zručný - Homo habilis

- ☐ počátky myslivosti lze spatřovat v lovu (zvěř, ryby - obor rybářství)
- ☐ lov - hlavní zdroj obživy (+ sběr) - kamenné lovecké nástroje

člověk rozumný - Homo sapiens

- ☐ lov mamutů
- ☐ lovy v tlupách 20 - 30 lidí - organizovanost, ochrana jednotlivce, úspěch lovu
- ☐ používání ohně - teplo, ochrana před zvěří
- ☐ rozvoj duchovního života - pohřbívání, kresby zvěře..

Historie lovectví a myslivosti

Období neolitu

mladší doba kamenná - 7 000 - 5 200 před n. l.

- ☐ příroda dává člověku vše k životu, přesto chce stále víc
- ☐ kolem roku 8000 před n. l. žije na Zemi cca 5 milionů lidí
- ☐ rozvoj zemědělství
 - ☐ lov už není hlavním zdrojem potravy
 - ☐ pěstování kulturních rostlin
- ☐ rozvoj pastevectví
 - ☐ vyvinulo se odchytu zvířat
 - ☐ domestikace zvířat
 - ☐ rozvoj péče o stádo - reprodukce, máslo, mléko, kůže, kosti..

Historie lovectví a myslivosti

Předfeudální doba

- ☐ lov ztrácí na významu obživy - příchod Keltů, Slovanů na naše území
- ☐ nastal úbytek druhů velkých savců (mamut vymizel již v dávnověku, tur, zubr a sob na počátku historické doby)
- ☐ člověk začíná lovit samostatně - nůž, sekera, oštěp, luk + šípy
- ☐ lov přestává být právem všech, právo lovu je spjato s vlastnictvím půdy
- ☐ dějiny vývoje lovectví, později myslivosti jsou historií loveckého práva

Historie lovectví a myslivosti

Feudalismus

- ❑ zemědělství (90 % obyvatel) - rádlo, pluh, brány
- ❑ vládne panovník - vlastník půdy - vydává tzv. **regál** - výhradní právo k lovu
- ❑ první doklady o loveckém právu kníže Boleslava I. (929 - 967)
- ❑ nařízení vydané cca r 950, které stanoví, že lov je výhradním právem panovníka
- ❑ název "lovec" se objevuje v 11. století
- ❑ právo k lovu může panovník propůjčovat feudálovi
- ❑ rozvoj feudalismu - růst moci šlechty = regál omezen
- ❑ šlechta = urození, držitelé propůjčené, později dědičné půdy
 - ❑ vyšší šlechta (panstvo, žijí na hradech)
 - ❑ nižší šlechta (zemani, žijí na tvrzích)
 - ❑ tvoří vrchnost, nepracují, věnují se boji, lovu a zábavě

Historie lovectví a myslivosti

- ❑ r. 1388 nařízení Václava IV. - právo dominikální = lov výsada vrchnosti, šlechty
- ❑ panovník loví v tzv. okrscích = lov = kratochvíle = reprezentace
- ❑ rozvoj zbraní - kuše, tesák, lovecký meč
- ❑ techniky lovu - plachty, sítě, štvanice a hony
- ❑ 13. a 14. století - obory a bažantnice
- ❑ od 14. století zachovány doklady o kynologii - rozdělení plemen
- ❑ r. 1573 - Usnesení českého sněmu - nadále platí dominikální právo
 - ❑ právo lovu souvisí s vlastnictvím pozemků = panovník, šlechta, kláštery...
 - ❑ nařízení o ochraně zvěře (např. v roce 1627 byl zakázán na 3 roky lov tetřevů, tetřívků, bažantů a koroptví)
 - ❑ počátek myslivosti v českých zemích
 - ❑ myslivost se tímto stává povoláním
- ❑ rozvoj sokolnictví a čižby
- ❑ lov ovlivňuje písemnictví, umění i hudbu...

Historie lovectví a myslivosti

- ☐ 17. a 18. století - zakládány lovecké řády - sdružují šlechtické lovce
- ☐ r. 1695 lovecký Řád sv. Huberta - František Antonín hrabě Sporck
- ☐ pořádají se velkolepé společné uzavřené lovy
- ☐ utužení robotných povinností poddaných
- ☐ rozmach pytláctví - r. 1732 - patenty proti pytláctví - císař Karel VI.
- ☐ velká dravá zvěř je téměř vyhubena
- ☐ 18. století rozvoj lesnictví a jeho preference na úkor myslivosti
- ☐ r. 1754 a 1756 lesní řády císařovny Marie Terezie
- ☐ r. 1781 patent o zrušení nevolnictví - císař Josef II.
- ☐ r. 1786 řád o myslivosti neboli všeobecný honební patent
 - ☐ právo myslivosti za právo státu, který jej mohl dále svěřovat
 - ☐ upravuje ochranu polních plodin
 - ☐ ukládá hradit škody působené lovem a zvěří
 - ☐ nařizuje černou zvěř uzavřít do obor, atd.

Historie lovectví a myslivosti

- ❑ poč. 19. století - rozvoj bažantnictví + rozvoj brokové střely - české puškařství
- ❑ nové techniky lovu - šoulačka, čekaná, slídění, lov na újedi, vábení, společné hony, kruhová leč, ploužení, naháňky apod.
- ❑ r. 1848 - zrušeno poddanství
- ❑ císař František Josef I. - Olomouc 7. března 1849 říšský zákon o myslivosti č. 154
- ❑ právo myslivosti je spojeno s vlastnictvím půdy
- ❑ vznikají honitby:
 - ❑ vlastní (nejméně 200 jiter, tj. 115 ha souvislých pozemků)
 - ❑ společenstevní (obecní) - pozemky drobných vlastníků půdy v katastru jedné obce
- ❑ dováží se ze zahraničí
 - ❑ první polovina 19. století - muflon + jelenec běloocasý
 - ❑ nové druhy bažantů
 - ❑ koncem století jeleni sika

Historie lovectví a myslivosti

- ☐ rozšiřuje se chov kamzíků (1907 Českokamenicko, 1913 Jeseníky)
- ☐ r. 1905 je vysazena na Dobříšsku ondatra
- ☐ r. 1953 byla u nás vysazena koza bezoárová, přichází los, rozmnožen bobr
- ☐ r. 1923 je založena Československá myslivecká jednota
- ☐ r. 1929 - tzv. malý honební zákon - doby lovu, hájení zvěře, vydávání loveckých lístků
- ☐ r. 1941 vládní nařízení o myslivosti 127/1941 - mění výměru nově vzniklých honiteb a zavádí povinné členství v České myslivecké jednotě
- ☐ r. 1947 zákon o myslivosti č. 225 - sjednocuje právo myslivosti pro celý stát
- ☐ r. 1961 - sjednocení Československé myslivecké jednoty a Zvězu poľovníckých ochranných sdružení na Slovensku v Československý myslivecký svaz
- ☐ r. 1962 byl vydán nový zákon o myslivosti č. 23/1962 Sb. - odloučil výkon práva myslivosti od vlastnictví honebních pozemků a stává se doménou organizací státní lesy, státní statky a JZD (honitba - 500 ha)
- ☐ právo myslivosti poskytováno za úplatu mysliveckým sdružením (MS)

Historie lovectví a myslivosti

- ❑ zcelování pozemků, mechanizace a chemizace v zemědělství, průmyslové exhalace, necitlivé změny krajiny - radikální úbytek koroptví a zajíců
- ❑ r. 1992 vydán nový zákon o myslivosti č. 512/1992 Sb.
- ❑ právo myslivosti - přiznáno majitelům půdy
- ❑ řídící orgán v myslivosti - ministerstvo zemědělství
- ❑ výměra honiteb - 500 ha
- ❑ r. 2001 - myslivosti č. 449/2001 Sb. + další prováděcí vyhlášky

Historie lovectví a myslivosti

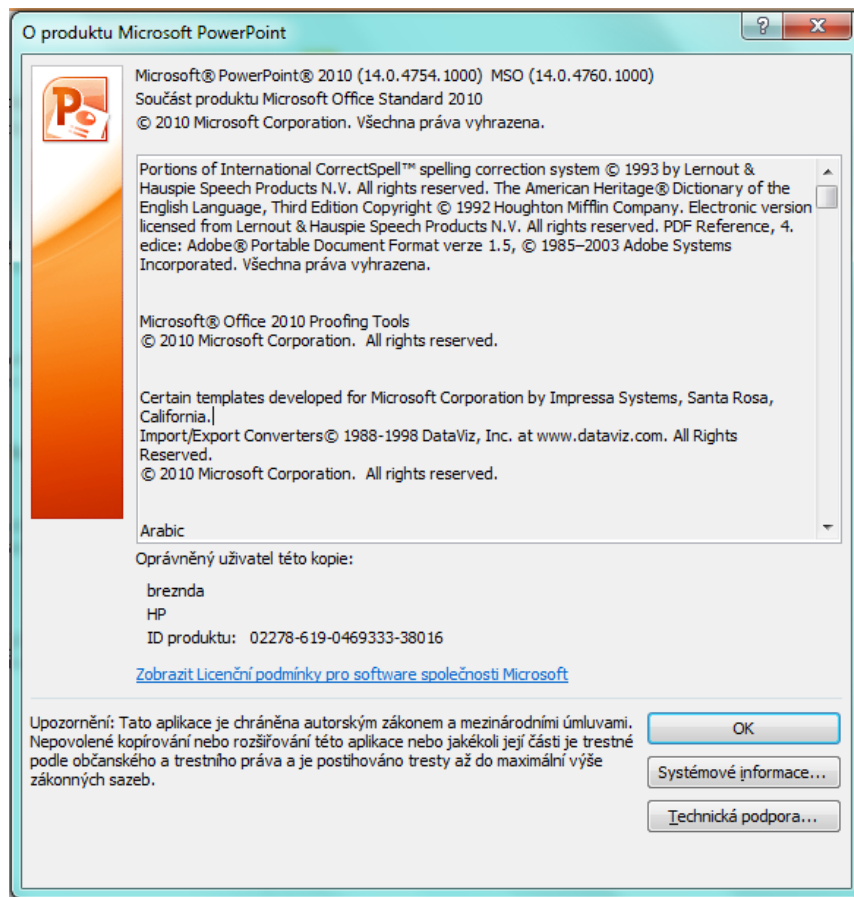
Kontrolní otázky

1. Lovčské období ve vývoji člověka a lidské společnosti
2. Zemědělská revoluce a její vliv na lovectví a celkový rozvoj společnosti
3. Historie vzniku myslivosti a etapy jejího vývoje
4. Vývoj vztahů myslivosti k lesnictví, zemědělství a ochraně přírody
5. Současné a budoucí problémy myslivosti

Zdroje

HROMAS, Josef a kolektiv. *Myslivost*. Písek: Matice lesnická, 2008, ISBN 978-80-86271-00-2.

Zdroje

**Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Ing. Petr Ťulpík.
Financováno z ESF a státního rozpočtu ČR.**